

ტყეების სარეკრეაციო ფუნქციები

ალემ შკოდა

ჩეხეთის სატყეო აკადემია, ტრუტნოვი

რეკრეაცია

- აქტიურად გატერებული დრო სასიამოვნო, ბუნებით მდიდარ გარემოში დასვენებისა და ადამიანის ფიზიკური ან სულიერი მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით. ყოველთვის ინიცირებულია ადამიანის თავისუფალი ნებით.

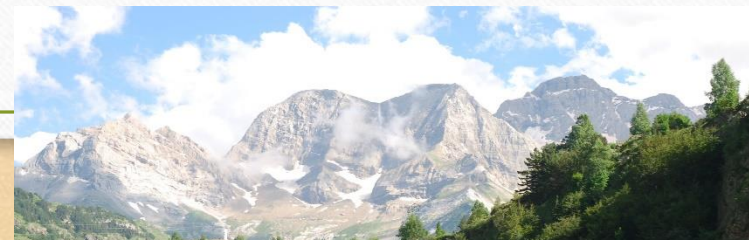

რეკრეაციის ტიპები

- კულტურულ-შემოქმედებითი (კულტურულ-ისტორიული ობიექტები)
- ინტელექტუალური (კონცერტები, გამოფენები, ლიტერატურა, ფესტივალები)
- ინტერესის მიხედვით (მებაღეობა, სახელოსნოები, მხატვრობა/ხელოვნება)
- სოციალური (საზოგადოებრივი გაერთიანებების საქმიანობა)
- ფიზიკური (სპორტული აქტივობები, ველოსპორტი, ჯირითი, ტურიზმი და ა.შ.)
- **Kombinovaná** – ყოველი სარეკრეაციო აქტივობა ყოველთვის უფრო მრავალფეროვანი და კომპლექსურია

ტერიტორიული დაყოფა სარეკრეაციო პოტენციალის მიხედვით

- ადამიანთა საცხოვრებლებთან ახლომდებარე პარკებისა და ქალაქის სივრცეები
- ფეხით და ტრანსპორტით ადვილად მისადგომი ქალაქის ტყეები და პარკები
- ლანდშაფტური და ბუნებრივი დიდფართობიანი ერთეულები (ეროვნული პარკები, დაცული ტერიტორიები, ბიოსფერული ნაკრძალები)

I. ადამიანთა საცხოვრებლებთან ახლომდებარე პარკებისა და ქალაქის სივრცეები

- დიდი აქცენტი ბუნებრივ და ტექნიკურ დეტალებზე
- ადგილთან ყოველდღიური კონტაქტი
- საჭირო თანამონაწილეობა ადგილის შექმნისა და მოვლის პროცესში
- პოზიტიური გამოცდილების გაზიარება/გადაცემა შემდგომში მეზობლებისთვის
- არ მოითხოვს დიდ სივრცეს რეალიზებისთვის

მაგალითები

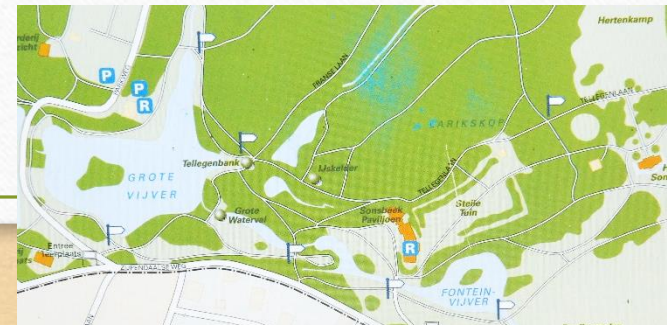

მაგალითები

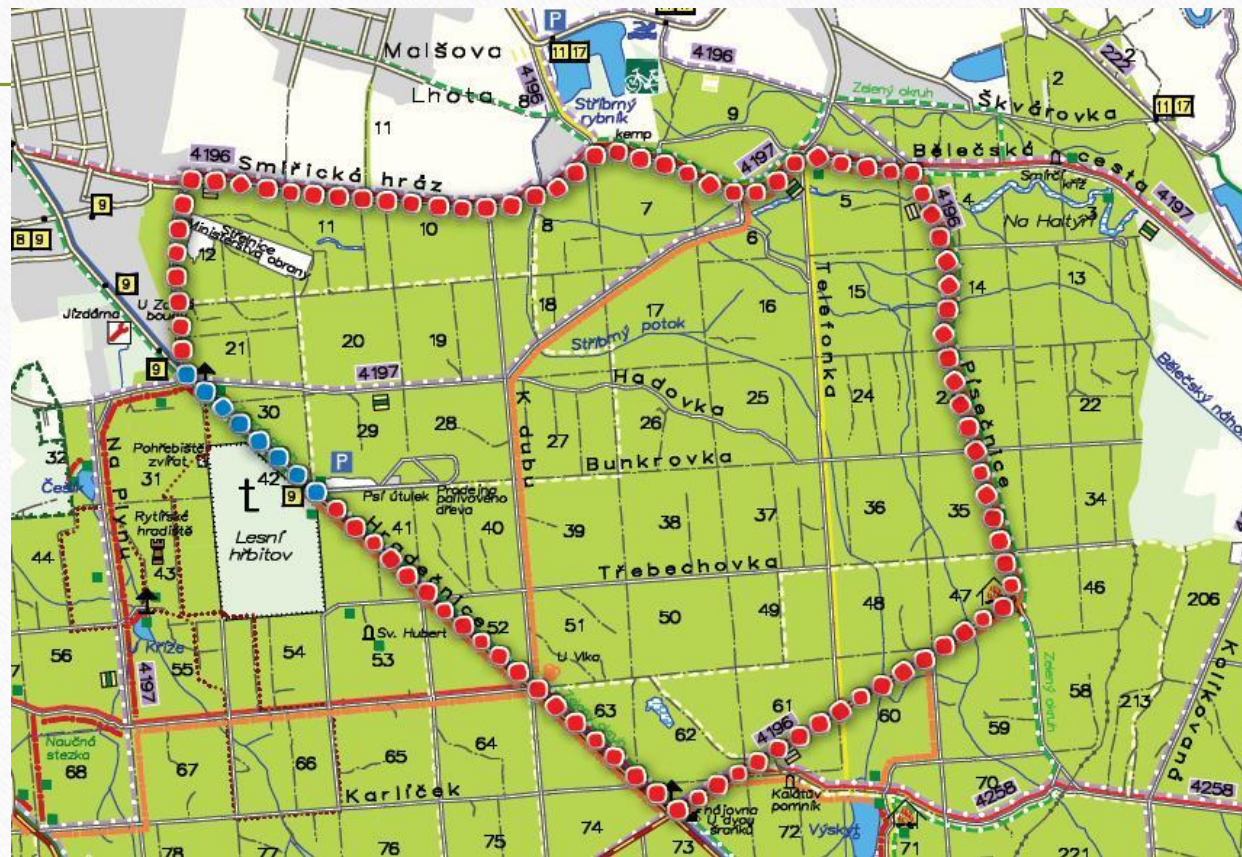

II. ფეხით და ტრანსპორტით ადვილად მისადგომი ქალაქის ტყეები და პარკები

- პარკები, ზოოპარკები, ბოტანიკური ბაღები, ქალაქისა და გარეუბნების ტყეები.
- ყოველთვის დამოკიდებულია საზოგადოებრივ რესურსებზე/სახსრებზე, ასევე დახმარებას ლებულობს კერძო სექტორისგან.
- შემდგომში ქმნის დამატებით თანმდევ მომსახურებებს.
- ჩნდება მნიშვნელოვანი რაოდენობის სამუშაო ადგილების პოტენციალი
- მოქალაქეები ასეთ ადგილებში ატარებენ მეტ დროს, ძირითადად კვირაში ერთ ჯერზე ხშირად

საინფორმაციო მასალები - რუკები, ვებ-გვერდები და ა.შ.

მცირე ნაგებობების მშენებლობა

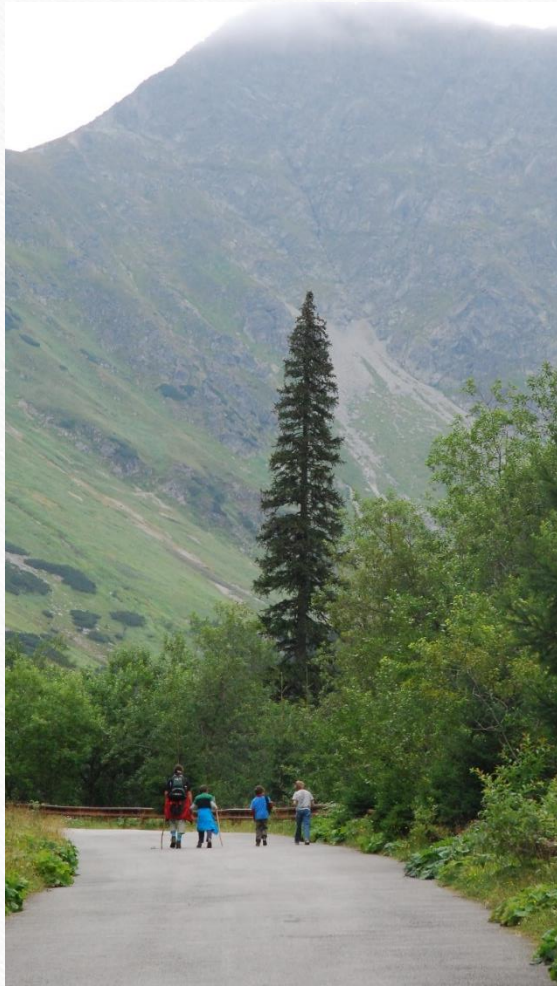

ელემენტები ტყეში აქტივობებისთვის (სამეცნიერო ბილიკები, საბაშვშო მოედნები)

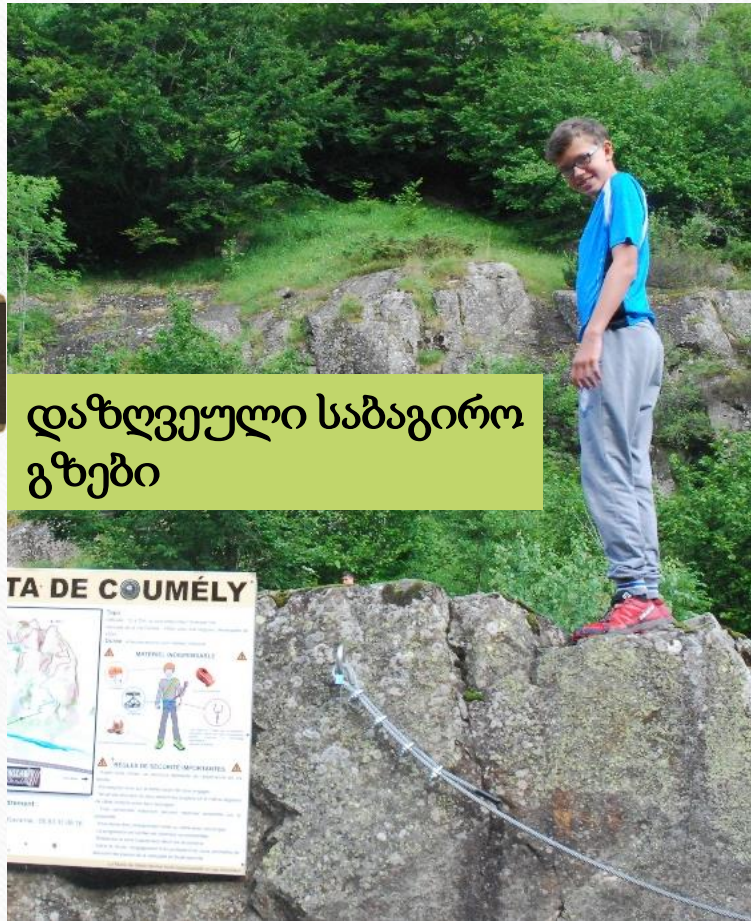

მაღალი ხარისხის ბილიკები და გზები

(მარკირებული ადგილების მთელი ქსელი)

აქტიური დასვენება

დაზღვეული საბაგრო
გზები

გორგოლაჭებიანი
ციგურები

ველოტურიზმი

სარეკრეაციოდ გამოყენებული სივრცეები ხელს უწყობს მომსახურებების განვითარებას - იქმნება სამუშაო ადგილები

III. ლანდშაფტური და ბუნებრივი დიდფართობიანი ერთეულები (ეროვნული პარკები, დაცული ტერიტორიები, ბიოსფერული ნაკრძალები, სამეურნეო ტყეები)

- დასვენება დაკავშირებულია უფრო შორეულ მანძილზე წასვლასთან და ერთ დღეზე ხანგრძლივ დარჩენასთან
- დასვენება მოითხოვს საცხოვრებელ და კვების ობიექტებს, შესაძლოა ასევე სხვა მომსახურებებს
- ხარისხიანი და კარგად მოწყობილი სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურა განვითარების საფუძველია (გზები, ტურისტული ბილიკები)
- კერძო ინვესტიციების ზრდის პოტენციალი (სათხილამურო კომპლექსები, გოლფის მოედნები, ველობილიკები)
- დასაქმების ხელის შეწყობა რეგიონალურ დონეზე

ჩვენთვის რესპუბლიკის ეროვნული პარკებისა და დაცული ტერიტორიების რუკა

დაფინანსება

- მენეჯმენტი იმართება და რეგულირდება სახელმწიფო სფეროს მეშვეობით (სამუშაო ადგილების პოტენციალი)
- საგრანტო პოლიტიკის ჩართვის შესაძლებლობა
- ფინანსური სახსრების მოპოვების შესაძლებლობა ნებაყოფლობითი საჩუქრებისა და კერძო სფეროდან
- ბუნებრივ განვითარებასთან მიახლოებული მეორნეობიდან ხის ნედლეულის მოპოვება
- ფასიანი გასაჩერებელ/დასარჩენ ადგილებზე, გარკვეულ ნაწილებში შესვლაზე საფასურისა და სარეკრეაციო გადასახადების დაწესების შესაძლებლობა

საცხოვრებლები, გასაჩერებელი ადგილები

(მოსახლეობის ყველა ფენისთვის)

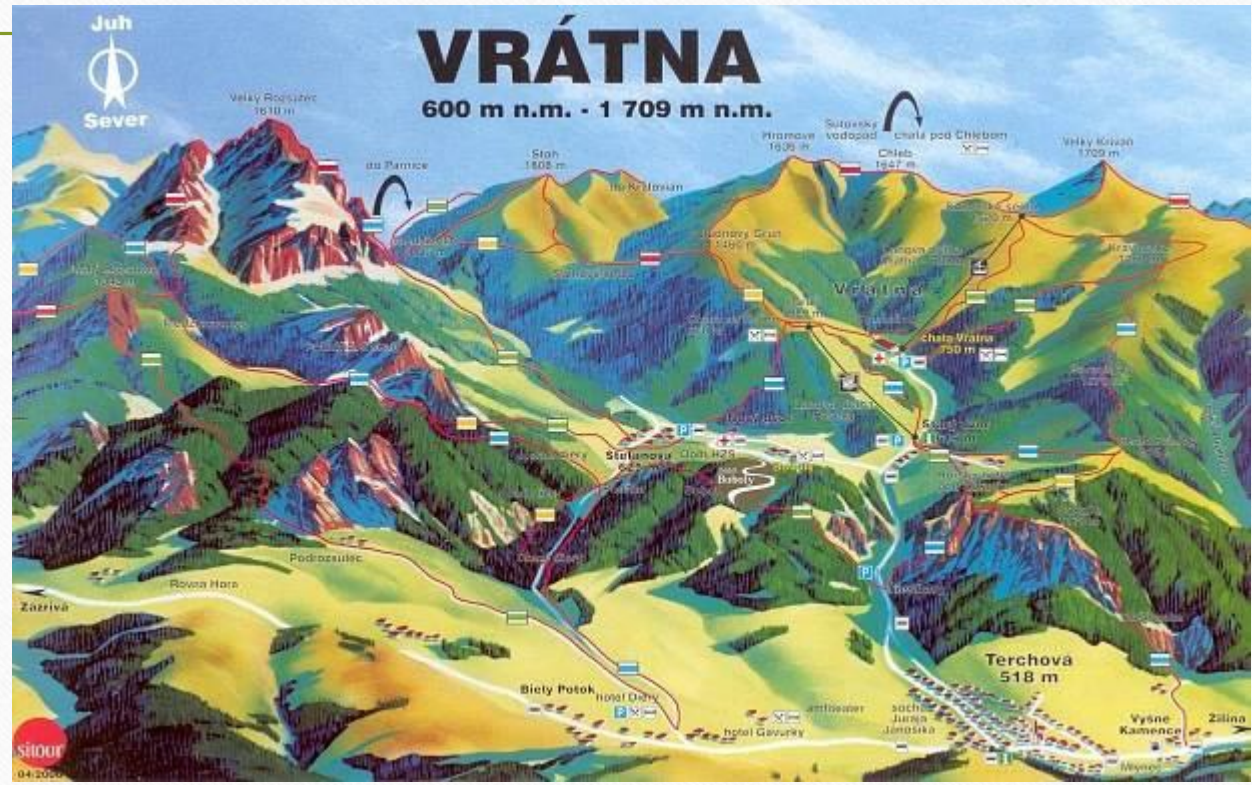
- სასტუმრო კომპლექსები
- საოჯახო სასტუმრო სახლები
- კემპინგის ბაზა

ტურიზმი - ყველაზე მნიშვნელოვანი სარეკრეაციო აქტივობა

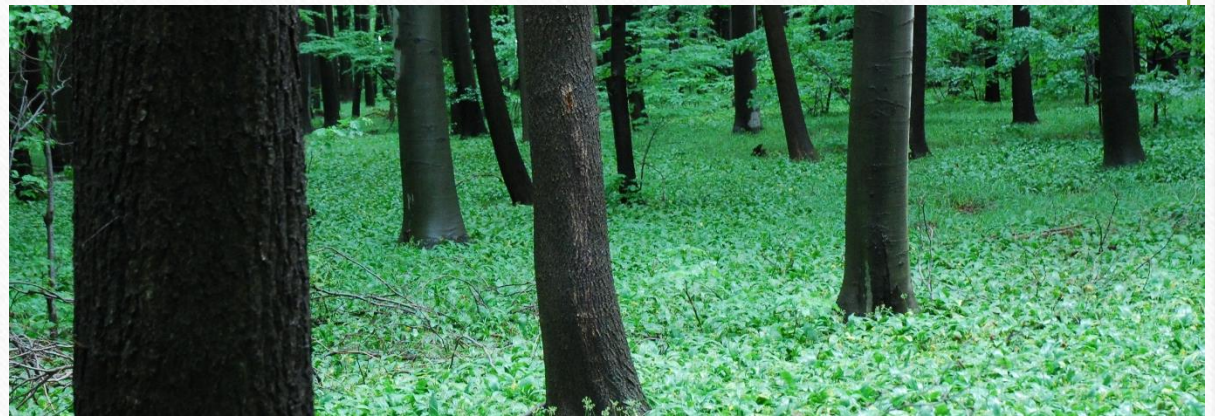

ხარისხიანი ტურისტული ბილიკები - რუკები საინფორმაციო პორტალები, ინტერნეტი, ფეისბუქი

ტყე - საუკეთესო ადგილი რეკრეაციისთვის

- კლიმატური ფუნქცია: ტყე აორთქლების დამხარებით ამცირებს გარშემო ტემპერატურას 5°C-მდე
- ტყე მნიშვნელოვნად ამცირებს მტვრიანობას გარშემო ადგილებში
- ტყე ახშობს არასურველ ხმაურს და ქმნის ჰარმონიულ ბგერებს (წყალი, ქარი, ფრინველები)
- ტყე გამოყოფს ეთერულ ზეთებს
- ტყე დადებითად ზემოქმედებს წყლის რეჟიმზე

ძველი სოლიტერული ხეების დატოვება

- ძველი ღირსშესანიშნავი ხეები აძლიერებენ ადგილის სარეკრეაციო პოტენციალს
- ამ ხეების დაცვა და მოვლა ზრდის მათ ღირებულებას

წყალსატევები: ტბორები, ჩანჩქერები, ტბები

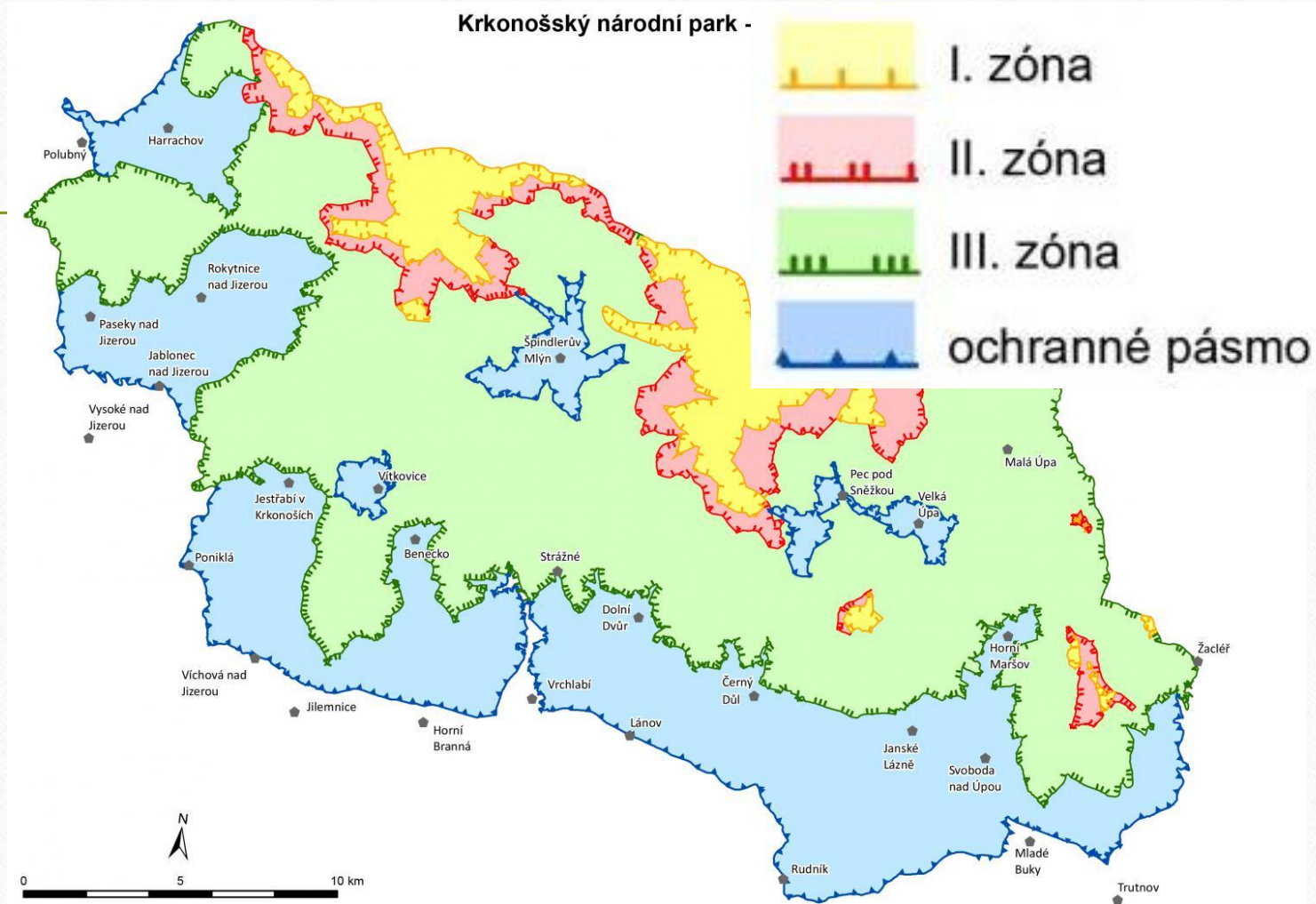
- კარგი ხელმისაწვდომობა, შესვენების ადგილების შექმნა, მოცემული ადგილის მოვლა

მოთხოვნები სატყეო ეკოსისტემების მიმართ რეაქრეაციის თვალსაზრისით

- მრავალფეროვანი ეკოსისტემის შექმნა
- თავდაპირველი ეკოსისტემური ბიოცენოზების ხელშეწყობა
- ბუნების ძალიან ღირებული ელემენტების მართვადი დაცვა
- შერეული ტყეების გაშენება
- ჯგუფურად ვერტიკალური კორომების გაშენება

დაცული ტერიტორიების ზონებად დაყოფა

მენეჯმენტი დიდფართობიან დაცულ ტერიტორიებზე

- ჩარევის გარეშე – შესვლა მხოლოდ დასაშვებ ბილიკებზე
- ცალკეულ ზონებში ხდება მოვლის გეგმის შემუშავება და გზების დაგება
- ეროვნულ პარკებსა და დაცულ ტერიტორიებზე დასაშვებია მხოლოდ ბუნებრივის მსგავსი მეურნეობის მეთოდების გამოყენება
- რეკრეაცია და ეკონომიკური სარეკრეაციო აქტივობები ყოველთვის ჩართულია (განსაზღვრულია) განვითარების გეგმებში
- დისკუსია და კომპრომისების ძიება - დაცვასა და რეკრეაციას ეს არ გამოერიცხავს!

დაკავშირებული წარმოება

- ხის წარმოება (საწავავი, მორი, სახერხი მასალები)
- დამსვენებლები უპირატესობას ანიჭებენ შენობებს, დამზადებულს ხის მასალების ბაზაზე, რეგიონალური ნედლეულის გამოყენების შესაძლებლობა
- სამეურნეო ცხოველების მოშენება - ადგილობრივი სურსათის წარმოება

მადლობა ყურადღებისთვის!

